

Laidiens: **21.12.2012., Nr. 201**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2012/201.4**

Ministru kabineta noteikumi Nr.858

Rīgā 2012.gada 11.decembrī (prot. Nr.70 19.§)

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa maksāšanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa
un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma
5.panta devīto daļu, 6.panta otro daļu,
7.panta sesto daļu un 16.panta trešo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā:

- 1.1. iekasē, maksā un atmaksā transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli (turpmāk – ekspluatācijas nodoklis);
- 1.2. aprēķina ekspluatācijas nodokli, ja transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā (turpmāk – transportlīdzekļu reģistrs) nav transportlīdzekļa tehnisko datu;
- 1.3. piemēro atbrīvojumus no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas;
- 1.4. piemēro ekspluatācijas nodokļa atvieglojumus;
- 1.5. iekasē, maksā un atmaksā uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli;
- 1.6. piemēro uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atbrīvojumus.

2. Ekspluatācijas nodokli iekasē pirms Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma (turpmāk – likums) 5.pantā noteiktajām transportlīdzekļa reģistrācijas darbībām un valsts tehniskās apskates veikšanas. Ekspluatācijas nodokļa iekasēšanas izdevumus sedz nodokļa maksātājs.

3. Ekspluatācijas nodokli iekasē likuma 4. un 5.pantā noteiktajā apmērā, kā arī ievērojot likuma 6. un 7.pantā noteiktos personai piemērojamos atbrīvojumus vai atvieglojumus.

4. Ekspluatācijas nodokli un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli persona maksā, izmantojot šādus maksājumu pakalpojumu veidus:

- 4.1. ar tāda maksājumu pakalpojumu sniedzēja starpniecību, kuram ir tiesības sniegt maksājumu pakalpojumus Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma izpratnē;
- 4.2. valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (turpmāk – CSDD) kasē;

- 4.3. CSDD ar maksājumu karti maksājumu karšu pieņemšanas terminālī vai citā alternatīvā sistēmā (piemēram, CSDD uzturētajos un nodrošinātajos e-pakalpojumos).
5. CSDD iekasēto ekspluatācijas nodokli un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli triju darbdienu laikā iemaksā valsts budžeta kontā, neieskaitot to savā norēķinu kontā.
6. CSDD neizsniedz nodokļa aprēķinu par ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa maksājuma apmēru.
7. Ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa samaksu apliecina maksājuma reģistrēšana valsts budžeta kontā Valsts kasē, par ko CSDD pirms pakalpojuma sniegšanas pārliecinās budžeta elektronisko norēķinu sistēmā "eKase", ja informācija par nodokļa samaksu nav pieejama transportlīdzekļu reģistrā.
8. Ekspluatācijas nodokli un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli vai tā daļu atmaksā Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID). Atmaksājot ekspluatācijas nodokli vai uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli, VID datus transportlīdzekļu reģistrā un budžeta elektronisko norēķinu sistēmā "eKase" pārbauda, izmantojot pieslēgumu tiešsaistes datu pārraides režīmā.
9. Ekspluatācijas nodokli par mēnesi maksā (ja nav samaksāts), ja:
- 9.1. transportlīdzeklim, kurš noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā, veic:
- 9.1.1. valsts tehnisko apskati;
- 9.1.2. noņemšanu no uzskaites izvešanai no Latvijas;
- 9.1.3. termiņa pagarināšanu noņemšanai no uzskaites;
- 9.1.4. tranzīta numura zīmju derīguma termiņa pagarināšanu;
- 9.2. transportlīdzeklim veic pirmo reģistrāciju Latvijā;
- 9.3. reģistrē no uzskaites noņemtu transportlīdzekli;
- 9.4. izsniedz tranzīta numura zīmi:
- 9.4.1. Latvijā neregistrētam transportlīdzeklim;
- 9.4.2. Latvijā registrētam transportlīdzeklim, kurš noņemts no uzskaites iepriekšējā mēnesī vai agrāk;
- 9.5. no uzskaites noņemtam transportlīdzeklim reģistrē veidu, kādā tas noņemts no uzskaites, – noņemts atsavināšanai Latvijā;
- 9.6. no uzskaites noņemtam transportlīdzeklim veic reģistrācijas darbību un vienlaikus to noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā;
- 9.7. transportlīdzeklim uz 30 dienām citā mēnesī pagarina termiņu noņemšanai no uzskaites atsavināšanai Latvijā;
- 9.8. transportlīdzeklis noņemts no uzskaites tā reģistrācijas pārtraukšanai uz laiku, nododot numura zīmes, un citā mēnesī to noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā.
10. CSDD informāciju, kas apliecina un pamato likuma 6.pantā paredzēto ekspluatācijas nodokļa atbrīvojumu piemērošanu personai un likuma 14.pantā paredzēto uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atbrīvojumu piemērošanu personai, saņem no citām valsts institūciju uzturētajām valsts informācijas sistēmām elektroniski, izņemot gadījumu, ja attiecīgo informāciju var iesniegt tikai pati persona.

11. Ja, pārbūvējot transportlīdzekli, tā tehniskie dati ir izmainīti, ekspluatācijas nodokli un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli aprēķina atbilstoši datiem pirms pārbūves. Ja nodoklis pirms pārbūves samaksāts, to par kārtējo gadu nepārrēķina.

II. Ekspluatācijas nodokļa aprēķināšana, ja transportlīdzekļu reģistrā nav transportlīdzekļa tehnisko datu

12. Ekspluatācijas nodokļa aprēķinam izmanto transportlīdzekļu reģistrā esošos transportlīdzekļa tehniskos datus. Ja transportlīdzekļu reģistrā nav informācijas par transportlīdzekļa pilno masu, veic transportlīdzekļa agregātu numuru salīdzināšanu.

13. Ja transportlīdzekļu reģistrā nav informācijas par transportlīdzekļa asu skaitu vai dzenošā tilta atsperojuma veidu, ekspluatācijas nodokli aprēķina un iekasē, pamatojoties uz nodokļa maksātāja sniegto informāciju, kas iekļauta deklarācijā par transportlīdzekļa tehniskajiem datiem (turpmāk – deklarācija) (pielikums).

14. Divasu, trīssasu un vairāk asu piekabei vai puspiekabei, ja transportlīdzekļu reģistrā nav informācijas par to velkošā kravas automobiļa tehniskajiem datiem (pilna masa, asu skaits, dzenošā tilta atsperojuma veids) vai šie dati ir mainījušies, deklarācijā papildus norāda arī velkošā kravas automobiļa tehniskos datus.

15. Šo noteikumu 13. un 14.punktā minēto deklarāciju sastāda atsevišķi katra transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa aprēķināšanai.

16. Piemērojot ekspluatācijas nodokļa likmi divasu, trīssasu un vairāk asu puspiekabei, seglu vilcēja pašmasas un puspiekabes pilnas masas summu nosaka, puspiekabes reģistrācijas apliecībā norādītajai puspiekabes pilnai masai pieskaitot:

16.1. 7000 kg, ja puspiekabe saskaņā ar deklarāciju galvenokārt tiek vilkta ar divasu seglu vilcēju;

16.2. 8000 kg, ja puspiekabe saskaņā ar deklarāciju galvenokārt tiek vilkta ar trīssasu seglu vilcēju.

17. Ja Latvijā reģistrētai piekabei vai puspiekabei kārtējā kalendāra gadā ir mainījies vilcējs, ar kuru tā galvenokārt tiek izmantota šajā gadā, transportlīdzekļa īpašnieks sniedz informāciju, kas tiek iekļauta deklarācijā. Ekspluatācijas nodokli iekasē atbilstoši deklarācijā norādītajiem datiem.

18. Ja ekspluatācijas nodokli maksā par piekabi vai puspiekabi, kura pēdējo reizi reģistrēta līdz 1998.gada 1.aprīlim un ekspluatācijas nodoklis par to iepriekš nav maksāts, veic transportlīdzekļa agregātu numuru salīdzināšanu un ekspluatācijas nodokli iekasē atbilstoši salīdzināšanā noteiktajiem datiem.

19. Par puspiekabi, kura galvenokārt tiks izmantota kopā ar piekabi seglu vilcēju un kravas transportlīdzekli, kurš nav seglu vilcējs (t.i., divkāršā sakabē), ekspluatācijas nodokļa maksātājs deklarē kravas seglu vilcēja datus, ar kuru šī puspiekabe tiks vilkta Latvijā, un ekspluatācijas nodokli iekasē saskaņā ar noteikto likmi šādai kombinācijai.

III. Ekspluatācijas nodokļa atbrīvojumu piemērošana

20. Piemērojot likuma 6.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā paredzētos atbrīvojumus, informāciju par personām, kurām ir noteikta I, II vai III grupas invaliditāte (izsniegta invalīda apliecība), CSDD saņem no Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas Invaliditātes informācijas sistēmas (turpmāk – Invaliditātes informācijas sistēma).

21. III grupas invalīdiem atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro par vienu transportlīdzekli, kas ir vai tiek reģistrēts šai personai īpašumā, turējumā vai valdījumā un kas ir speciāli pielāgots vadītājam invalīdam, par ko transportlīdzekļu reģistrā norādīts pārbūves kods B12, vai kas ir aprīkots ar automātisko pārnēsājuma kārbu.

22. Ja invalīda īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrēti vairāki vieglie automobiļi, īpašnieks var izvēlēties, kuram automobiļim piemērojams atbrīvojums no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas. Ja kādam invalīda īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētajam automobiļim kārtējā gadā valsts tehniskā apskate vai reģistrācija veikta bez ekspluatācijas nodokļa samaksas, uzskatāms, ka atbrīvojums no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas kārtējā gadā piemērots šim automobiļim.

23. Atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas invalīdam piemēro, neņemot vērā no uzskaites noņemto transportlīdzekļu skaitu.

24. Veicot iepriekš reģistrēta transportlīdzekļa reģistrāciju I, II vai III grupas invalīda īpašumā, turējumā vai valdījumā, par iepriekšējo periodu ekspluatācijas nodoklim jābūt samaksātam līdz transportlīdzekļa reģistrācijas brīdim (ieskaitot reģistrācijas mēnesi).

25. Atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas par iepriekšējo periodu I, II vai III grupas invalīda īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētam transportlīdzeklim piemēro, ja uz pakalpojuma saņemšanas brīdi personai ir derīga invalīda apliecība, par ko CSDD ir elektroniski pieejama informācija.

26. Likuma 6.panta pirmās daļas 3.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja transportlīdzeklis ir vai tiek reģistrēts:

26.1. ar diplomātiskajām valsts numura zīmēm;

26.2. bez diplomātiskajām valsts numura zīmēm Ārlietu ministrijā akreditētās diplomātiskās, konsulārās vai starptautisko organizāciju pārstāvniecības īpašumā, turējumā vai valdījumā;

26.3. tāda ārvalstnieka (fiziskas personas) īpašumā, turējumā vai valdījumā, kuram ir diplomātiskās vai konsulārās privilēģijas un imunitātes apliecinošs dokuments (ārvalsts diplomātiskā vai dienesta pase).

27. Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, reģistrējot attiecīgo transportlīdzekli.

28. Likuma 6.panta pirmās daļas 5.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, reģistrējot attiecīgo statusu normatīvajos aktos par operatīvajiem transportlīdzekļiem noteiktajā kārtībā.

29. Likuma 6.panta pirmās daļas 6.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, pamatojoties uz transportlīdzekļa īpašnieka iesniegtu dokumentu, kurš apliecina, ka transportlīdzeklis ir bijis apķīlāts (dokumentā jābūt norādītam apķīlāšanas sākuma un beigu datumam) un tā izmantošana ceļu satiksmē ir bijusi liegta vai transportlīdzekļu reģistrā ir vai ir bijusi izdarīta atzīme, kas apķīlāšanas gadījuma dēļ aizliedz piešķirt atļauju piedalīties ceļu satiksmē. Atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas nepiemēro, ja transportlīdzeklim ir derīga pielaide ceļu satiksmei (izņemot gadījumu, ja transportlīdzeklis ir fiziski apķīlāts).

30. Likuma 6.panta pirmās daļas 7.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja tiek iesniegts šo faktu apliecinošs dokuments.

31. Likuma 6.panta pirmās daļas 8.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja par transportlīdzekļa zādzības faktu ir informācija transportlīdzekļu reģistrā vai tiek iesniegts Valsts policijas izsniegts dokuments, kurā norādīts transportlīdzekļa nozagšanas datums un tā atrašanas datums.

32. Likuma 6.panta pirmās daļas 9.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja šo faktu apliecina informācija attiecīgās ārvalsts reģistrā (ja CSDD ir nodrošināta pieeja attiecīgajam reģistram) vai attiecīgās ārvalsts reģistra izsniegts dokuments.

33. Likuma 6.panta pirmās daļas 10.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja fakti par iepriekšējā īpašnieka miršanu un jaunā īpašnieka (valdītāja) tiesības uz transportlīdzekli apliecina informācija transportlīdzekļu reģistrā vai citās valsts informācijas sistēmās vai tiek iesniegti šos faktus apliecinoši dokumenti.

34. Atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas par laiku, kad transportlīdzeklis bijis reģistrēts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā par maksātnespējīgu un bankrotējušu atzītas personas īpašumā līdz 2012.gada 31.decembrim (piemērojot likuma 6.panta pirmās daļas 12.punktā paredzēto atbrīvojumu), piemēro, ja fakti par personas maksātnespēju un bankrotu apliecina informācija maksātnespējas reģistrā vai tiek iesniegti šos faktus apliecinoši dokumenti.

35. Likuma 6.panta pirmās daļas 11.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, pamatojoties uz informāciju transportlīdzekļu reģistrā vai iesniegto izpildu dokumentu.

36. Likuma 6.panta pirmās daļas 12. un 13.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja informācija par attiecīgo transportlīdzekļa statusu ir transportlīdzekļu reģistrā vai tiek uzrādīti dokumenti attiecīgā statusa reģistrēšanai.

37. Likuma 6.panta pirmās daļas 14.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja:

37.1. no uzskaites noņemtam transportlīdzeklim reģistrē citu veidu, kādā tas noņemts no uzskaites, – noņemts izvešanai no Latvijas, neizsniedzot tranzīta numurus;

37.2. no uzskaites noņemtam transportlīdzeklim reģistrē citu veidu, kādā tas noņemts no uzskaites, – noņemts no uzskaites, tā reģistrāciju pārtraucot uz laiku, nododot numura zīmes;

37.3. pagarina nodoto numura zīmju uzglabāšanas derīguma termiņu, ja transportlīdzekļa reģistrācija pārtraukta uz laiku, nododot numura zīmes;

37.4. piešķir reģistrācijas numuru bez attiecīgo numura zīmju izsniegšanas un samaksas par numura zīmēm un transportlīdzekļa īpašnieks apliecina, ka transportlīdzekli nodos apstrādes uzņēmumam utilizācijai;

37.5. normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktā kārtībā transportlīdzeklis ir izslēgts no transportlīdzekļu reģistra.

38. Likuma 6.panta pirmās daļas 15.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro, ja transportlīdzekļu reģistrā kā degvielas veids primāri norādīta elektrība.

39. Likuma 6.panta pirmās daļas 16.punktā paredzēto atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas (tai skaitā – ja bērns ir 1.grupas redzes invalīds) piemēro attiecībā uz vienu šādas personas vai tās laulātā īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu transportlīdzekli. Informāciju par personu, kurai pienākas minētais atbrīvojums, CSDD iegūst no Iedzīvotāju reģistra, bet informāciju par invaliditāti – no Invaliditātes informācijas sistēmas.

40. Ja atbrīvojumu no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas piemēro iepriekš reģistrētam transportlīdzeklim, kuram tiek reģistrēts vēsturiskā spēkrata statuss, ekspluatācijas nodokli nemaksā par periodu no 2010.gada janvāra (ieskaitot) līdz transportlīdzekļa reģistrācijas brīdim, ieskaitot reģistrācijas mēnesi.

41. Ja transportlīdzekļa īpašnieks atbrīvots no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas un arī nākamajam transportlīdzekļa īpašniekam piemērojams atbrīvojums no ekspluatācijas nodokļa maksāšanas, pirms transportlīdzekļa īpašnieka maiņas ekspluatācijas nodoklis nav jāmaksā.